

Heempad Journaal (HPJ) nr.51 (11^e jaargang) 2 oktober 2021

Welkom in de wereld van natuur en milieu in eigen omgeving. Het HPJ doet verslag van natuurbelevingen van onze werkgroep IVN Vrienden van het Heempad (VvhH) Boskoop. We volgen ontwikkelingen, geven adviezen (ook buiten ons doelgebied, het Zwarte Pad en Snijdelwijk e.o. in Boskoop). We blikken terug, kijken vooruit, zoeken naar oplossingen en verbeteringen. We beleven alles met een positieve maar ook kritische blik. Ons advies, laat de natuur zelf het meeste werk doen, zij doet dat beter dan de mens, slechts begeleidende hulp is soms gewenst. Geniet van al het moois wat de natuur biedt, geniet ervan maar laat haar vooral met rust. Het HPJ is onze vorm van communicatie met relaties, betrokkenen en belangstellenden. Samenstelling: Hans van Dam. Verzending: Janny van Dam. Reacties/afmelding: janny@countrygazette.nl. Deel het HPJ met anderen.

Tip: print het HPJ uit, lees het op ontspannen momenten. Leestijd: 30 minuten/ 3830 woorden/ 5 print pagina's. Uit ervaring: via het kleine digitale scherm wordt HPJ vluchtig (of niet) gelezen, uitgesteld, vergeten of is niet terug te vinden. Voor de samensteller een teleurstelling, informatie mist haar doel. Met tips van het HPJ kan je natuur en zelfs bomen besparen. Ook lesstof voor groenwerkers en gidsen. Wij putten uit een veelheid van bronnen, de pers, natuurberichten, vroege vogels en de natuur zelf.

Onderwerpen in dit HPJ o.a.: Oktober, maand van de paddenstoelen/ Kleurkeur voor bermbeheer/ Hanenpoten veroveren bloemenveld / Zadenplan uitgevoerd/ Tijd voor herinrichting/ NGO gaat van start/ Hop gespot in Waddinxveen/ Spinnentelling/ Veel atalanta's/ Verkiezingen komen er aan, uw kans om het verschil te maken/ Kansen voor prachtlint/ Bermmaaisel als verdienmodel en meer.

Paddenstoelen zoeken in het Gouwebos. Vorig jaar hadden we 40 aanmeldingen, maar kon de wandeling vanwege coronabeperkingen niet doorgaan. Dit jaar gaat dat naar verwachting wel gebeuren. Het aantal deelnemers is beperkt tot 15 per wandeling, twee wandelingen mogelijk (10.00 en 14.00 uur). Aanmelding verplicht, geef je voorkeur aan (morgen/middag) met email adres en aantal deelnemers. Nieuwe kansen, nieuwe aanmeldingen zijn vanaf nu mogelijk: janny@countrygazette.nl *Wie het eerst komt...*

Paddenstoelen zoeken in het Gouwebos: zaterdag 23 oktober 2021. Start: kinderboerderij de Contactweide, Snijdelwijklaan 6, Boskoop. Morgenwandeling: 10.00-12.00 u. Middag: 14.00-16.00 uur. Sierlijke franjehoed, goudvliesbundelzwam, sombere honingzwam, oranje stropharia en de vliegenzwam. Deze en nog vijftig andere soorten groeien in het Gouwebos, het gebied tussen Boskoop en Waddinxveen. Maar je moet ze wel kunnen vinden! IVN Natuurgidsen lopen de route vooraf om alvast de mooiste plekjes te vinden. Jonge speurneuzen vinden op de dag zelf vaak de mooiste exemplaren. Hoogtepunt van de wandeling is het zoeken naar de vliegenzwam. Vorig jaar stonden er tientallen. Het hangt komende weken van de hoeveelheid regen af of ze er weer zijn. Behalve paddenstoelen genieten we op deze dag ook van mooie herfstkleuren en vogels. Onderweg kan je mooiste foto's maken. Het IVN zorgt voor spiegeltjes waarmee je de paddenstoelen vanaf de onderkant kan bekijken, dit als onderdeel van # 2uurnatuur challenge. Tip: trek laarzen of stevige waterdichte schoenen aan i.v.m. mogelijk natte grond. Nu alvast aanmelden ...*die het eerst maalt.*

Tientallen vogelspotters zien de zeldzame hop. Dat berichten op waarneming.nl zinvol zijn bleek zondag 19 september. Iemand had melding gemaakt van de hop. De locatie was op een weide grenzend aan het Gouwebos tussen Boskoop en Waddinxveen (bijna mijn achtertuin). De hop is een vogel die vooral voorkomt in zuid-Europa, fraai getekend met zwart/wit verenkleed en geelbruine hals en kuif, ongeveer zo groot als een gaai. Het is een vogel die zich thuis voelt in open bossen en grasvelden. En zo'n plek is er grenzend aan het Noordeinde (N 455), de weg ten westen van Snijdelwijk Boskoop en Groenswaard Waddinxveen. Nee, ik was er niet, heb de soort wel vaak gezien tijdens vakanties in Portugal. In ons land is het een zeldzame doortrekker. Oktober is de maand bij uitstek om zeldzame waarnemingen te doen. Een extra reden om af en toe eens het Gouwebos te bezoeken, of het Bentwoud. Als doortrekker worden er jaarlijks minder dan honderd gemeld en een enkel exemplaar voor overwintering (SOVON). Stel dat 'onze hop' hier voor overwintering kiest.... Een andere zeldzaamheid, de draaihals (verwant aan de specht) was eerder dit jaar in Alphen noord te zien. Ook dat trok veel vogelspotters. Via de site waarneming.nl kunnen natuurliefhebbers elkaar inseinen als er zeldzame dieren worden gespot. Sommigen komen van heinde en verre om er (bij geluk) een glimp van te zien. Soms heb je pech, want dan is de vogel gevlogen door alle drukte en ophef.

Hanenpotten verstoren plan Bloemenveld Kievitstraat. Even terug in de tijd, het was zo'n mooi plan. Na de sloop van het Coenecoop College (locatie Snijdelwijk) kwam er een flinke ruimte vrij die – tijdelijk - benut kon worden als bloemenveld. Het plan werd eind mei uitgevoerd met een enthousiast team Kievitstraat e.o. Zand voor paden kregen we van de gemeente, ook zaden, en een deel konden we kopen. Buurtgenoten hadden zaden van zonnebloemen. Na egalisering en verwijderen van resterend puin werd ingezaaid. Na een extreem natte periode viel de droogte in, waardoor het kiemen stagneerde. Met hulp van de brandweer werd het veld flink besproeid. Daar profiteerden ook de 'verborgen zaden' van. Die hadden een voorsprong met een nog niet zichtbaar kiemproces. Op pioniers hadden we gerekend (perzikkruid, ganzenvoet e.d.) maar de aangebrachte grond bleek meer vervuild dan verwacht. De hanenpoot (een woekerend grassoort) nam een run en in korte tijd stond het veld vol, ten koste van de bloemen. Met het buurtteam deden we een poging om de woekeraars te verwijderen. De hanenpoot won de strijd, het werd een hanenpootveld van anderhalve meter hoog. Het lukte slechts een paar groepen zonnebloemen er bovenuit te komen. Een poging om de woekeraar te verwijderen moest ons team staken, alleen aan de randen zijn de effecten van het inzaaien te zien, waaronder veel ontkiemende margrietten die het veld volgend jaar kleur hadden moeten geven. Ook dat gaat niet lukken, waar elders veel bouwactiviteiten vertragen, komt het hier in een stroomversnelling, wellicht wordt het terrein vanaf november bouwrijp gemaakt en zal een wooncomplex voor dementiezorg er medio 2022 staan.

Het goede nieuws is, de hele buurt is tevreden met de nieuwe keuze: Dementiezorg op maat in een vertrouwde omgeving waar bewoners verzekerd zijn van 24-uurs zorg. Een kleinschalige woonlocatie met tuin en de nodige voorzieningen in de buurt. Gelegen in een groene bloemrijke wijk, grenzend aan de gebieden die door ons, IVN VvhH, mede worden onderhouden. De komende maanden gaan we soorten die verplaatsbaar zijn verplanten naar elders. Nog voor de woekering plaats vond telden wij ruim 120 plantensoorten.

Een groeizaam jaar. Na een koele start van het voorjaar kwam het na een natte periode in mei tot een groeispurt. Ook een weelderige groei in 'door ons begeleide' gebieden. Alles werd groter, hoger en meer. Ook meer werk voor groenbeheer en de uitvoerders ervan. Onstuimige groei, ook voor de minder gewenste planten, vergrassing, rietgroei tot ongekende hoogte van 3 meter op het Heempad. Inmiddels is bijna alles gemaaid en is het maaisel geruimd. Tijd dus om aanvullend te zaaien, beste tijd is direct na het maaien. Het zaadmengsel dat we toevoegen (afhankelijk van de geschiktheid) is moerasspirea, poelruit, grote wederik, koninginnenkruid, griekse alant, pastinaak, wilde peen, venkel, margriet, toortsen, heemst, dubbelkelk, helmkruid, hartgespan, bosandoorn, teunisbloem en meer. Dit voorjaar zijn vaste planten gedeeld (pollen splitsen in 4 of 6 delen), zoals hemelsleutel, knikkend nagelkruid en daslook, met resultaat. Het was een goed jaar voor agrimonie, alant en heemst, deze soorten proberen we uit te breiden in het hele doelgebied. De tijd van het zaad winnen is voorbij, de tijd voor het planten/ verplanten en herinrichten van de tuin of bloemstroken is nu gekomen. Het beste resultaat is na regen of voor verwachte regen. Voorkeur op open grond of pas gemaaid terrein. Zaaian of planten in niet gemaaide stroken of bermnen heeft weinig effect.

Veel spinnen dit jaar. Tijdens het weekend van 11/12 september werd de jaarlijkse spinnentelling gehouden. Dit jaar werd (slechts) op 208 adressen geteld. Eerlijk toegegeven, ik zat daar ook niet bij. Na voorgaande droge zomers was het na onze natte kille zomer weer de moeite waard om het wel te doen. Het initiatief is van EIS kenniscentrum insecten. De telling werd voor de 9^e keer gehouden. De winnaar met grote voorsprong is de kruisspin, een echte tuinspin door zijn opvallende aanwezigheid met zijn wielweb tussen de struiken. Op de 2^e plaats de grote trilspin, vaak een huisgenoot die zich lekker voelt in hoekjes waar niet elke dag de stofzuiger langs komt. Als 3^e genoteerd, de gewone huisspin. Het zijn onze vrienden die ervoor zorgen dat kleine, voor ons bijna onzichtbare insecten in balans blijven. Een overzicht laat zien hoe afhankelijk spinnen zijn van weer en klimaat. In 2015 werden per tuin/telling 24 kruisspinnen waargenomen, in 2016 zelfs 37, in 2017 waren dat er 15. Toen kwamen de droge zomers met respectievelijk 8 (2018) en 6 (in zowel 2019 als 2020). Dit jaar weer een stijgende lijn met bijna 13 spinnen per tuin. Het parkje van het Zwanenwater telde rondom vele tientallen dankzij de vele insecten in dit ecologisch beheerd gebied. Misschien volgend jaar toch weer mee tellen?

Met BugAway spinnen vriendelijk vangen en verplaatsen. Het is een apparaatje van gerecycled plastic. Zet de open helft over de spin, draai met handvat de kelk dicht en de spin is gevangen. Prijs € 16,99 (Vivara.nl). Het kan eenvoudiger, neem een plastic bekertje, schuif een bierviltje eronder en zet het buiten (gratis). Je kunt ook tolerant zijn en de spin enige tijd als huisgenoot accepteren in de wetenschap dat hij lastig spul opruimt.

Kleurkeur is de toekomst voor het bermbeheer. Steeds meer bermen worden ecologisch beheerd. Bij iedere maaibeurt blijven delen overstaan. Inmiddels zijn er al meer dan 700 groenwerkers die de cursus Kleurkeur hebben gevolgd en met succes afgerond. Het is belangrijk dat kennis en ervaring met ecologisch groenbeheer niet enkel in binnenshuis blijft, maar juist ook in het veld. Onder de cursisten waren toezichhouders, ecologen, landinrichters, voormannen, bestekschrijvers, uitvoerders en machinisten die het maaiwerk uitvoeren. In bermen en velden die onder Kleurkeur worden beheerd, wordt niet geklept, met uitzondering van een meterstrook langs autowegen. Bij iedere maaibeurt blijft 15 tot 30 procent ongemaaid. Dat geldt ook voor de maaibeurten in het najaar, waardoor in overstaande delen fauna de winter door kan brengen. Voor de leek lijkt dat soms op slordigheid (zijn ze stukken vergeten, is soms de klacht van de burger). Belangrijk dus dat dit maaibeheer breed wordt uitgelegd, ook aan de burger. Het maaisel moet binnen 5 dagen worden afgevoerd, om te voorkomen dat een berm verruigt. Het langer wachten zorgt ook voor lastiger verwijdering, omdat broei de groei stimuleert en het jonge gras door het maaisel heen groeit. Kansen voor verdienmodel voor het maaisel.

Project Prachtlint ook door het Groene Hart?

Er zijn mooie initiatieven gestart, zoals in de Alblasserwaard, het Prachtlint, een aaneenschakeling van bloeiende bermen en stroken. Inmiddels zijn er plannen om het project Prachtlint ook in de Krimpenerwaard vorm te geven. Met actieve inzet van Charlotte Diepenhorst, in nauwe samenwerking met de Natuur- en Vogelwerkgroep Krimpenerwaard (NVWK). Het ecologisch beheren van alle N-wegen in Zuid-Holland draagt daar aan bij. Waar het in de Krimpenerwaard eindigt, kan het in de gebieden tussen Gouda en Alphen worden voortgezet. Denk aan het gebied van de Rottemeren, met verbindingen via Waddinxveen naar Gouwebos en Bentwoud. Via Gouda, Reeuwijk naar Nieuwkoop en verder noordwaarts. Belangrijk is dat daarbij ook gemeenten mee doen met het plan, evenals particulieren en natuurbeheer. Gemeenten kunnen onderzoeken waar een Prachtlint realiseerbaar, minder gazon, bredere oevers. Verbindingen, ook door woonwijken heen. Belangrijk is dat daarin gemeenten, waterschappen, natuur organisaties en particulieren daarin samenwerken. Het prachtlint (bloemrijke bermen die elkaar verbinden) is goed voor flora en fauna, een lust voor het oog van wandelaars en fietsers. Bij goede uitvoering kan het ook besparend werken voor gemeentelijk groenbeheer.

Prachtlint door Alphens regio. Ook in onze gemeente zijn er verbeteringen mogelijk door aanpassing van het maaibeleid. Vanuit Waddinxveen moeten we denken aan ecologisch beheer via de Middelburgseweg, de Omloop, Spoelwijkse dijk en Wonnepad richting Bodegraven. Voor Boskoop west kan dat via Noordeinde (N 455) via Roemer, Loete en Compierkade (ook voorste deel). Een andere onderdeel van een prachtlint is al gerealiseerd, vanaf het Gouwebos naar het Zwarte Padegebied. De Linnaeuskade (ringdijk) is na renovatie in 2017 in 2018 bloemrijk ingezaaid en ook de grasvelden aansluitend hebben potentie zich bloemrijk te ontwikkelen door uitwaai van zaden van de dijk. Planten die goed gedijen op kleigrond zijn wilde peen, pastinaak, knoopkruid, cichorei, klaversoorten, honingklaver, dubbelkelk en veel meer. Met onze werkgroep (VvhH) hebben wij er in dit gebied al toe bijgedragen. Ook spoorbermen zijn zeer geschikt.

Bermmaaisel als verdienmodel. De provincie Zuid-Holland start met een pilot waarbij het maaisel van bermen langs provinciale wegen wordt verwerkt tot duurzame producten. De vervolgstap is het produceren van duurzame producten zoals meubelpanelen vezelplaten en bodemverbeteraar. De pilot wordt uitgevoerd door Spaak Circular Solutions. Eiwitten uit het maaisel worden toegepast in zeep, ter vervanging van chemische stoffen. Vezels zijn toepasbaar in de meubel industrie. Een bodemverbeteraar (biochar) zorgt voor betere waterhuishouding in de bodem. Maaisel als grondstof voor papier is al gerealiseerd. Meerdere innovatieve toepassingen worden onderzocht in infrastructurele producten. Op deze manier draagt de provincie bij aan een circulaire economie. Gemeenten kunnen onderzoeken of dit ook toepasbaar is met maaisel binnen wijken en dorpskernen. Minder maaien van gazons kan nuttig maaisel opleveren (in plaats van elke week maaien en het maaisel laten rotten). Idem voor spoorbermen. Uitvoering van bovengenoemde, kan een minder intensief maaibeleid zorgen voor een toenemende biodiversiteit en terugkeer van onmisbare insecten voor bestuiving. Wat is er mooier dan weer bloeiende bermen en het kan besparend werken. Zuid-Holland telt 674 kilometer berm, waar ecologisch beheer inmiddels wordt uitgevoerd. De inzet is om de biodiversiteit te vergroten, natuurlijke plaagbestrijding in land- en tuinbouw te verbeteren en de omgeving aantrekkelijker te maken voor beleving en recreatie. Slechts hoeken en nabij oversteekplaatsen zal het gewenst zijn voor de verkeersveiligheid. Een aantal verbeteringen in de regio zijn al zichtbaar. Kijk voor meer info op: www.zuid-holland.nl/onderwerpen/economie/circulaire-economie. Een bijdrage voor een beter klimaat.

De slootshow komt eraan. Vanaf half oktober begint de najaarsshow, meestal uitgevoerd door bedrijven die ook het bermbeheer uitvoeren. Particulieren, grenzend aan sloten, moeten ook aan de slootshow voldoen. In onze regio (het Groene Hart) zijn twee waterschappen van belang: Hoogheemraadschap Rijnland en HHS Schieland en Krimpenerwaard. Planten in het water en op de oever zorgen voor helder water van goede kwaliteit. Als onderhoud ontbreekt kan een sloot dichtgroeien en doorstroming belemmeren. Dominerende soorten kunnen biodiversiteit verstoren. Extra alert is men voor invasieve soorten, zoals de waterleliebloem (helaas ook in het Zwartepad gebied) die eilandjes vormen en zorgen voor gebrek aan zuurstof, waardoor het waterleven verslechterd. Er zijn regels voor sloten waarbij een percentage vegetatie is toegestaan. In ons aandachtsgebied is de uitvoering ervan door de gemeente. Op de websites staan de voorwaarden. www.hhsk.nl (Schieland en Krimpenerwaard) en www.rijnland.net. Helaas worden bij het machinaal sloten veel waterdieren mee de kant opgenomen, waaronder amfibieën, vissen, insecten en slakken. Als je in de buurt van dat slootwerk woont of werkt, help de diertje terug de sloot in. Er zijn wel diervriendelijker methoden, maar die passen doorgaans niet in het financiële plaatje van de opdrachtgever en uitvoerder.

Verkiezingen Gemeenteraad 2022. Op 16 maart is het zover, nú worden de partij programma's geschreven. Tijd dus om nu met de inbreng van natuur, milieu en klimaat te komen. Als het programma klaar is, wordt aanpassing moeilijker. Naast de provincie is het vooral het gemeentebestuur en de partijraden die van belang zijn voor plaatselijke uitvoering. Durf eens anders te kiezen als een (locale) partij niet voldoet aan de wensen die je zelf stelt aan regels voor klimaat, natuur en biodiversiteit. Als het tegenzit zouden er ook nog Tweede Kamer verkiezingen kunnen komen. Uw stem bepaalt dan of we een 'milieuramp' kunnen voorkomen, als de verkeerde partij/ combinatie de touwtjes in handen krijgt. Natuur moet hoog in het regeerakkoord staan, evenals bij de gemeenteraad verkiezingen. Zet zorg voor de natuur bovenaan en voorkom daarmee een onleefbare wereld.

Ruim 4500 egels geteld tijdens Egelweekend 2021. Met maar liefst 4500 egelwaarnemingen was het Egelweekend van 2021 weer een groot succes. Zoogdiervereniging, Egelwerkgroep, Jaarrond Tuintelling en (jeugdgroep) OERRR riepen iedereen op om egelwaarnemingen door te geven. Meer waarnemingen dan vorig jaar en ook het aantal deelnemers nam toe. Via tuintelling.nl kwamen alleen al 1140 meldingen binnen. Lees het hele artikel in Nature Today (Natuurbericht, woensdag 29 september). Abonneer je op Nature Today.

Bloembollen nuttig voor vroege vlinders. Het is nu tijd om bloembollen in je tuin of het openbaar groen te planten. Na de winter zorgen de bloemen voor nectar, voedsel voor hommels, dagpauwogen en kleine vossen. Deze insecten komen hongerig uit hun overwintering. Veel andere planten bloeien dan nog niet; dit maakt de bloembollen waardevol voor deze insecten. Kies voor biologische bollen. Lees het hele bericht in Nature Today (woensdag 29 september). Ook speenkruid, klein hoefblad en paardenbloem zijn vroegbloeiend.

Beleef de herfst met IVN #2uurnatuur Challenge. De herfst is begonnen, we blijven wat vaker binnen en missen daarbij heel veel moois, zoals de herfstkleuring, paddenstoelen en de vogeltrek. IVN Natuureducatie organiseert in oktober voor de 3^e keer de IVN Nederland #2uurnatuur Challenge. Het is een uitdaging om deze maand elke week minstens 2 uur naar buiten te gaan om de natuur in eigen omgeving beter te leren kennen en gelijkgestemden te ontmoeten. Het samen doen moet de uitdaging zijn. Deelnemers ontvangen wekelijks een digitaal aanbod van herfstactiviteiten, zoals paddenstoelen, het maken van foto's, excursies enz. Uit diverse onderzoeken blijkt dat natuurbeleving gezond is, mensen die minstens 2 uur per week in de natuur doorbrengen zijn fysiek fitter en geven hun leven een hoger cijfer. Natuur is goed voor creativiteit, ontspanning, stemming en concentratie. Deelname is gratis. Meldt je aan: doemee.ivn.nl/aanmelden-2uurnatuur-challenge.

Stoeplantjes voor ander beeldvorming 'achterstallig onderhoud'. Hortus Botanicus Leiden is gestart met de actie: Stoeplantje van de week. In elk wekelijkse natuurbericht (Nature Today) wordt een plant behandeld die de waarde van straatkruiden beschrijft. Dit om de burgers/ omwonenden attent te maken dat dit niet enkel 'onkruid' of achterstallig onderhoud is, maar ook nuttig voor insecten. Soms zijn deze plantjes mooi en zitten er zeldzaamheden tussen. Je kunt ze ook selectief verwijderen, heermoes wil je liever niet, maar wat wel mooi is, bijvoorbeeld teunisbloem, muurleeuwenbek, maarts viooltje, gehoornde klaverzuring, brunel en ereprijs. In komende HPJ's gaan we aandacht vragen voor stoeplantjes in ons mooie Boskoop. Hopelijk zal het klachten doen afnemen en hoeven stoebranders minder in actie te komen. Minder werk en goed voor het milieu!

Natuurgidsen Opleiding (NGO) gaat weer van start. Het is IVN Alphen en IVN Nieuwkoop gelukt om voldoende steun te vinden om de voorgenomen cursus (2020/2021) die door corona regels moest stoppen opnieuw te activeren. Er is een team, een budget en een programma. Ook een deel van de gebieden is ingevuld, evenals begeleiders en plekken voor onderzoek en stage. Voor de NGO 2022/ 2023 zijn de inschrijvingen gestart, deelnemers van de afgeblazen cursus krijgen voorrang. Daarvan heeft zich de helft opnieuw aangemeld, kans voor nieuwe deelnemers. De belangstelling is groot, de teller staat nu op ongeveer 30. Het cursusprogramma start op 10 januari 2022 met een fysieke kennismaking. De bijeenkomsten zullen voor een deel fysiek en via zoom plaatsvinden, de buitenactiviteiten meest op de 3^e zaterdag van de maand op zaterdagen met excursies en bezoeken. De eindpresentaties vinden plaats op diverse data in juni 2023. Wij wensen alle cursisten en hun begeleiders een succesvolle periode toe, zonder beperkingen.

Welke kansen biedt IVN Vrienden van het Heempad voor deelnemers aan de NGO?

Het Zwarte Padgebied biedt goede mogelijkheden voor twee of meer stageplekken en is geschikt als onderzoeksgebied. Voor begeleiding kan worden gezorgd. Ons doelgebied kent een grote variatie: Heempad, Schoolakkerbos, Natuurspeelplaatsen, Natuurvriendelijke Oevers, Bloemenbermen, Kinderboerderij, Participatie Openbare gebieden, het nabij gelegen Gouwebos. Naast algemene kennis is specialisatie mogelijk in deze gebieden, zoals kruiden en eetbare planten/ natuurapotheek/ bermbeheer/ biodiversiteit/ vogels/ insecten/ fotografie; de keuze mogelijkheden zijn breed en kunnen zonder overlapping plaatsvinden.

Praktische mogelijkheden en bereikbaarheid. Het Zwarte Padgebied is een langgerekte strook met natuur en kleinschalige recreatie, met waterpartijen en wandelgelegenheid. Het ligt tussen Zijde en Snijdelwijklaan. Het Zwarte Pad loopt parallel aan de spoorbaan, tussen Station Boskoop en Station Snijdelwijk. Ruime parkeergelegenheid in de omgeving. Een stageplek/ onderzoeksgebied kan een opstap zijn voor toekomstig gidsenwerk in dit gebied en omgeving, ook bij activiteiten elders in Boskoop, VVV/ Tuinpad Rijnveld/ Proeftuin e.d. Sanitaire voorzieningen en rustplekken zijn er zowel aan de noordkant (Roos horeca/ terras en Perron 3); en aan de zuidkant: MC de Plataan en kinderboerderij Contactweide. Afspraken voor activiteiten zijn mogelijk in MC de Plataan en/of kinderboerderij. Tijdens onze excursies kan men praktijkkennis opdoen. Oefeningen “5 minuten praatjes”, mini excursies. Afspraken voor kennismaking ook mogelijk op andere tijden. Ons gebied is een groene long tussen woonwijken Snijdelwijk en Waterrijk West. Wil je zien wat de mogelijkheden zijn? Neem contact op met: Hans van Dam, 0172 214775: email: janny@countrygazette.nl

Expositie Rariteiten in het Groen. Deze expositie is nog te zien tot en met 30 oktober in het Boomkwekerij museum aan het Reijerskoop in Boskoop. Door mutaties kunnen allerlei misvormingen ontstaan in groei- en bloeiwijzen. We kennen de voorbeelden, paardenbloemen met dikke steel en meerdere bloemhoofdjes. Takken die gaan kronkelen. Vergroeide en gespleten boomstammen. De op eksternesten gelijkende takkenproppen, veroorzaakt door mutaties in de groeicellen. Ook gallen kunnen afwijkende vormen veroorzaken. Ook mensen kunnen voor afwijkende groei zorgen, gekulde bomen die men vergeet te planten, samen opgroeien en in elkaar groeien. Soms is zo'n rareit zo mooi dat de kweker de rareit gaat vermeerderen. Dat kan niet geslachtelijk omdat de afwijking gewoonlijk niet erfelijk is. Hoe dat vermeerderen dan wel gaat ziet u in de expositie. Wat zou een boom kunnen vertellen als ze kon verhalen, van oorlogen door de eeuwen heen, maar ook van lief en leed die onder de boom plaatsvond. In sommige culturen worden bomen vereerd. Schilders en dichters lieten zich inspireren door bomen. Markante bomen zijn gewilde objecten voor dichters en literatuur. Maak kennis van de schoonheid en de verhalen van de rariteiten in het groen. Aanbevolen, ook voor groepen en personeelsuitjes. Mogelijk in combinatie met vaartochten door historisch kwekerijgebied met veel sloten met verhalen door ervaren gidsen. Op 20 oktober is er een lezing over dit onderwerp door Gert Fortgens. Info: www.boomkwekerijmuseum.nl. Aanmelden: 0172 217756. De expositie duurt tot eind oktober.

Noteer alvast: deelname FLORON Eindejaarsplantenjacht samen met IVN Vrienden van het Heempad. Wat bloeit er nog op vrijdag 30 december? Bij voldoende belangstelling 2 wandelingen van elk een uur: 10.00-11.00 en van 14.00-15.00 uur. Vertrek vanaf parkeerplaats bij kinderboerderij Contactweide, Snijdelwijklaan Boskoop. Vorig jaar telden we nog 55 soorten. Meld je aan met vermelding van email adres: janny@countrygazette.nl Kort ervoor volgt bevestiging voor deelname. Bij sneeuw en vorst geen wandeling.

Beste lezer, mijn pen is nog lang niet leeg, toch genoeg voor deze keer. De nieuwsbrief mag gedeeld worden. Samenstelling: Hans van Dam. Verzending: Janny van Dam. Reacties: janny@countrygazette.nl